

Zaaknummer	2038315
Portefeuillehouder	De heer G.J. Hendriks, wethouder
Voorstel	Preventie- en Handhavingsplan alcohol en drugs 2021 t/m 2024

Aan de raad,

1. Beslispunten

Het Preventie en Handhavingsplan alcohol en drugs 2021 t/m 2024 vast te stellen.

2. Inleiding

In het Preventie- en Handhavingsplan alcohol en drugs 2021 t/m 2024, hierna te noemen PHP, wordt voortgeborduurd op het Preventie- en Handhavingsplan 2016-2020 Alcohol Jeugd van de regiogemeenten. Het plan heeft ervoor gezorgd dat er door gemeenten en GGD eendrachtig wordt samengewerkt aan het handhaven van de regels omtrent alcoholverstrekking en gezamenlijk inzetten op preventie: het voorkomen dat met name jongeren gaan drinken en voorlichten over wat de effecten daarvan zijn. Dit programma is eind 2020 geëvalueerd. Uit de evaluatie van dit programma blijkt o.a. dat een regionale eenduidige aanpak wenselijk is op het gebied van regelgeving, handhaving, preventie/educatie.

3. Beoogd effect

Het hoofddoel van het PHP is het terugdringen van alcoholgebruik onder 12-18 jarigen in de regio Gooi en Vechtstreek. Hierbij ligt de nadruk op jongeren én hun omgeving, waarbij voor ouders een belangrijke rol is weggelegd.

Daarnaast zijn er, vanwege de overlap in preventie van alcohol- en drugsgebruik en het risico van combinatiegebruik, in dit PHP voor het eerst doelstellingen opgenomen m.b.t. het terugdringen van (soft)drugsgebruik en lachgas onder jongeren.

Naast de primaire doelgroep van 12-18 jarigen en hun ouders, stelt dit PHP ook doelen voor het terugdringen van alcoholgebruik onder 18-24 jarigen en 55-75 jarigen.

Een compleet overzicht van de doelstellingen is weergegeven in hoofdstuk 4 van het PHP.

4. Argumenten en onderbouwing

4.1 Het vaststellen van een actueel Preventie- en Handhavingsplan alcohol en drugs is een wettelijke verplichting uit de Drank- en Horecawet (DHW)

Artikel 43A van de DHW verplicht gemeenten tot het opstellen van een regionaal/lokaal PHP. Met de vaststelling van het PHP 2021 t/m 2024 voldoen de gemeenten aan deze wettelijke taak.

4.2 Het Preventie- en Handhavingsplan alcohol en drugs is nodig voor het (verder) terugdringen van alcohol- en softdrugsgebruik (onder jongeren)

Het alcoholgebruik (onder jongeren) in Gooi en Vechtstreek ligt hoog. Gelukkig is een geleidelijke daling ingezet. Maar nog steeds ligt het alcoholgebruik in Gooi en Vechtstreek onder de jeugd wat hoger dan het landelijk gemiddelde. Volhouden en continueren van de aanpak is nodig want alcohol- en drugsgebruik is schadelijk voor de gezondheid, vooral bij de jeugd. Het gebruik heeft o.a. een ontremmende en verdovende werking, hetgeen kan leiden tot ondoordachte beslissingen, agressie, ongelukken, onveilige seks of zelfs tot een alcoholvergiftiging/overdosis. Daarnaast heeft alcohol- en drugsgebruik een negatieve uitwerking op de hersenontwikkeling van jongeren, zelfs tot de leeftijd van 24 jaar. Alcohol- en drugsgebruik op jonge leeftijd verhogen de kans op verslavingsproblemen later.

4.3 Met het PHP geven gemeenten lokaal/regionaal invulling aan het Nationaal Preventie Akkoord.

Preventie van alcoholgebruik is één van de drie speerpunten uit het Nationaal Preventie Akkoord. Met dit PHP geven gemeenten invulling aan de lokale/regionale aanpak hiervan.

4.4 Het plan bouwt voort op behaalde resultaten en wordt gedragen door een breed scala aan partners.

In de laatste cijfers van de Gezondheidsmonitor Jeugd (2019) zien we duidelijk resultaat van de jarenlange inspanning van gemeenten, GGD en partners. Dit PHP bouwt voort op de ingezette aanpak en behaalde resultaten en maakt gebruik van het brede netwerk dat in de loop der jaren is opgezet. Dit PHP is dan ook tot stand gekomen in samenwerking met preventie-, toezicht- en handhavingscollega's van alle regiogemeenten. Ook de VO-scholen, verslavingszorg, politie, Jeugd & Gezin, sportverenigingen, horeca en supermarkten hebben op meerdere momenten (stakeholdersbijeenkomst, individuele gesprekken, schriftelijk) hun inbreng geleverd. Dit heeft geleid tot een breed gedragen eindresultaat.

Vanwege de goede resultaten in de afgelopen jaren, wordt de huidige aanpak gecontinueerd met enkele nieuwe accenten. De jeugd tot 18 jaar blijft de hoogste prioriteit houden, maar ook jongvolwassenen van 18 -24 jaar en 55-75 jarigen behoren tot de doelgroep. In dit PHP ligt de focus op preventie van alcoholgebruik. Maar omdat het softdrugsgebruik in de regio dusdanig hoog is en overlap heeft met achterliggende mechanismen van alcoholgebruik wordt, waar mogelijk, de verbinding gelegd met de preventie van drugsgebruik.

5. Houd rekening met en onderbouwing

5.1 Nieuwe alcoholwet kan wijzigingen opleveren

Naar verwachting wordt in 2021 de huidige Drank- en Horecawet vervangen door de nieuwe Alcoholwet. Dit zal (enkele) wijzigingen met zich meebrengen. Hierop is zoveel als mogelijk geanticipeerd in het plan. Echter worden onvoorziene wijzigingen voor het Preventie- en Handhavingsplan 2021 t/m 2024 niet uitgesloten. Hierop anticipeert de gemeente te zijner tijd.

5.2 Tijdelijke wet maatregelen covid-19 vraagt om flexibiliteit in de uitvoering

In verband met covid-19 is op dit moment een noodwet van kracht. De horeca is het afgelopen jaar beperkt open geweest en zal mogelijk begin 2021 hier ook nog mee te maken hebben. Het uitgangspunt is dat in de loop van 2021 de horeca weer normaal zal functioneren. Tot die tijd kunnen gemeenten afwijken van het toezicht met betrekking tot de Drank- en Horecawet in de horeca en wordt vooral signaal gestuurd toezicht uitgevoerd. In die periode gaat de aandacht vooral uit naar toezicht bij supermarkten en slijterijen.

6. Duurzaamheid

Het bestrijden van overmatig alcoholgebruik bevordert de gezondheid, veiligheid en welzijn van inwoners en draagt daarmee bij aan een gezonde en duurzame leefomgeving.

7. Financiële onderbouwing

De benodigde financiën voor de uitvoering van de preventieve maatregelen uit dit PHP zijn gelijk aan het PHP 2017 t/m 2020. Jaarlijks is een bedrag van € 47.000,- beschikbaar voor de uitvoering van de activiteiten uit dit PHP (ondergebracht in de begroting Bescherming & Opvang). Aanvullend is jaarlijks een bedrag van circa € 215.755,- beschikbaar voor de inzet van de verslavingszorg (totaal jaarlijks € 262.755,-). Deze inzet wordt bekostigd vanuit de huidige begroting Bescherming & Opvang (Budget Regio Gooi- en Vechtstreek) waar met deze kostenpost reeds rekening is gehouden.

Eind 2021 wordt het nieuwe regionale beleidsplan Bescherming & Opvang vastgesteld. Gemeenten hebben aangegeven een integrale beleidsafweging te willen maken bij de vaststelling van dit

beleidsplan en de bijbehorende begroting, waar de begroting van het PHP vanaf 2022 onderdeel van is.

Regelgeving, toezicht en handhaving worden, net als voorgaande jaren, door gemeenten afzonderlijk begroot en bekostigd. Toezicht wordt, in opdracht van de individuele regiogemeenten, centraal uitgevoerd door de gemeente Hilversum (centrumgemeente). Mystery-shop-onderzoeken (onderzoek waarbij jongeren een aankoop poging ensceneren), worden per onderzoek, in opdracht van de individuele regiogemeenten, centraal uitgevoerd (via centrumgemeente Hilversum) en aan alle gemeenten individueel gefactureerd. Deze toezicht- en handhavingsinzet wordt gedekt uit de bestaande structurele middelen van de gemeente.

8. Communicatie en participatie

De regio werkt vraag gestuurd en betreft daarom inwoners direct bij beleid en uitvoering. Ten behoeve van de uitvoering van het Preventie en Handhavingsplan Alcohol Jeugd wordt deze betrokkenheid bij de uitvoering als volgt vormgegeven:

Het Preventie en Handhavingsplan Alcohol Jeugd richt zich op verschillende subgroepen in de regio. Een aantal van deze subgroepen is al op directe wijze (via overleg en gesprekken) betrokken bij de opstelling en uitvoering van het preventie en alcoholplan jeugd.

Het perspectief van ouders is vooralsnog alleen via een tweejaarlijks onderzoek opgenomen in het plan. De stem van jongeren is nog niet gehoord. De activiteiten in het kader van het betrekken van inwoners richten zich daarom op het rechtstreeks spreken van ouders en jongeren door de GGD.

9. Uitvoering / tijdspad / evaluatie

Uitvoering

Tweejaarlijks wordt een uitvoeringsplan opgesteld, waarin concreet wordt beschreven welke activiteiten vanuit het Preventie- en Handhavingsplan, door wie, worden uitgevoerd.

Coördinatie

De regionale regiefunctie voor dit Preventie- en Handhavingsplan is belegd bij gemeente Hilversum (vanuit haar rol als centrumgemeente beleid, toezicht en handhaving) en de GGD (preventie).

Lokale implementatie van maatregelen uit het Preventie- en Handhavingsplan

Naast de bijdrage aan de regionale werkgroep Preventie- en Handhavingsplan en de uitwerking van het uitvoeringsplan, zijn gemeenten verantwoordelijk voor de lokale implementatie van maatregelen uit het Preventie- en Handhavingsplan. Gemeenten leveren hiervoor de volgende inzet:

1. Jaarlijks aandragen van een prioriteitenoverzicht voor toezicht.
2. Uitvoering geven aan handhaving.
3. Aansluiten van maatregelen uit het Preventie- en Handhavingsplan op lokaal beleid, bijvoorbeeld op het gebied van vergunningsverlening, Veiligheid en Ondernijning en aansluiting bij de politie.
4. Indien van toepassing communicatie met alcoholverstrekkers over het beleid uit het Preventie- en Handhavingsplan. Bijvoorbeeld over de pilot doorschenken, bekendheid geven aan de nieuwe e-learning verantwoord alcohol schenken en de inzet van testkopers.

Monitoring, evaluatie en bijstelling

Met behulp van diverse onderzoeken/monitors wordt het Preventie- en Handhavingsplan (tussentijds) gemonitord, geëvalueerd en bijgesteld:

1. Gezondheidsmonitor jeugd: 2023 (resultaten 2024).
2. Gezondheidsmonitor volwassenen/ouderen: 2020 (resultaten 2021).

3. Antenne trendonderzoek: jaarlijks komt een andere doelgroep aan bod.
4. Ouderonderzoek: 2021 en 2024.
5. Monitoring alcohol-geregistreerde incidenten: jaarlijks.
6. Mystery-shop-onderzoek leeftijdsgrens:
 - 2021, 2023 regulier Mystery-shop-onderzoek.
 - 2024: Jeugdkaartonderzoek voor herijking hotspots.
7. Mystery-shop-onderzoek naar doorschenken bij dronkenschap: 2022
8. Aantal uitgevoerde controles en opgelegde sancties: jaarlijks.

Met vriendelijke groet,
Burgemeester en wethouders van Gooise Meren,

drs. E.M. Voorhorst,
Gemeentesecretaris

drs. H.M.W. ter Heegde,
Burgemeester

Bijlage(n)

1. Preventie en Handhavingsplan alcohol en drugs 2021 t/m 2024

De Raad Gooise Meren

Gelezen het voorstel 'Preventie- en Handhavingsplan alcohol en drugs 2021 t/m 2024' met zaaknummer 2038315 van het college van burgemeester en wethouders, en gelet op artikel 43A van de Drank- en Horecawet (DHW),

Besluit

Het Preventie en Handhavingsplan alcohol en drugs 2021 t/m 2024 vast te stellen.

Aldus vastgesteld in de raadsvergadering van de gemeente Gooise Meren, gehouden op *(datum wordt ingevuld door de griffie)*

De griffier

De voorzitter

mevrouw drs. M.G. Knibbe

drs. H.M.W. ter Heegde